

Centrale uitgangspunt in de ‘Erziehungstheorie’ van Friedrich Schleiermacher (intergenerationele educatie)

“Es muß also eine Theorie geben, die von dem Verhältnisse der älteren Generation zur jüngeren ausgehend sich die Frage stellt: **Was will denn eigentlich die ältere Generation mit der jüngeren?**

Wie wird die Tätigkeit dem Zweck, wie das Resultat der Tätigkeit entsprechen?

Auf diese Grundlage des Verhältnisses der älteren zur jüngeren Generation, was der einen in Beziehung auf die andere obliegt, bauen wir alles, was in das Gebiet dieser Theorie fällt.”

“Er moet dus een theorie zijn, die uitgaande van de relatie tussen de oudere en de jongere generatie de vraag stelt: **Wat heeft de oudere generatie eigenlijk voor met de jongere?**

Op welke wijze is de handeling in overeenstemming met het doel, en hoe correspondeert het resultaat met de handeling?

Op basis van deze relatie tussen de oudere en de jongere generatie – wat de ene aan de andere opdraagt – bouwen we alles, wat binnen het bestek van de theorie valt.”

Friedrich Schleiermacher, Grundzüge der Erziehungskunst (Vorlesungen 1826). In: Friedrich Schleiermacher, *Texte zur Pädagogik. Kommentierte Studienausgabe*. Band 2. Herausgegeben von Michael Winkler und Jens Brachmann. Frankfurt a/M, Suhrkamp, 2000, p. 9.

Opm.: wat bij de pedagogiek van Schleiermacher tot op heden vooral fascineert is, dat het daarin niet alleen gaat om een praktische theorie voor opvoeders en onderwijsgeevenden, maar ook om een filosofisch-wetenschappelijke reflectie op het pedagogisch handelen in maatschappelijke en historische context. Vgl.: Dietrich Benner und Friedhelm Brüggem, *Geschichte der Pädagogik. Vom Beginn der Neuzeit bis zur Gegenwart*. Stuttgart, Ph. Reclam, 2011, p. 214.

(D.Th., 14 juni 2013).